

Museene for
**KYSTKULTUR OG GJENREISNING
I FINNMARK IKS**

Styrets årsmelding for 2025

Vedtatt i styremøte (30.03.2026)

Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS (MKGF) er et interkommunalt selskap som eies av Hammerfest kommune med tre eierandeler, Nordkapp kommune med to eierandeler og kommunene Måsøy, Gamvik, Lebesby og Berlevåg med en eierandel hver.

Vi er Finnmarks største museumsorganisasjon og omfatter Gjenreisningsmuseet for Finnmark og Nord-Troms i Hammerfest, Måsøy museum i Havøysund, Berlevåg havnemuseum i Berlevåg, Gamvik museum og Slettnes fyr i Gamvik, Foldalbruket i Kjøllefjord og Nordkappmuseet i Honningsvåg. Vi dekker et stort geografisk og museumsfaglig område fra Øst-Finnmark til Vest-Finnmark, i tillegg Troms via vårt medlemskap i Kystverkmusea.

Våre viktigste ansvarsområder:

- Kystkultur i Finnmark, med særlig vekt på fiskerihistorie.
- Evakuerings- og gjenreisningshistorien til Finnmark og Nord-Troms.
- Samtidsdokumentasjon i fylket, med særlig vekt på de store samfunnsmessige endringene.
- Museene har en spesiell plikt til å ivareta det flerkulturelle Finnmark knyttet til sine virkeområder.

Museets sentrale arbeid er dokumentasjon, forskning og formidling innen følgende områder:

Krigs- og gjenreisningshistorie.

- Gjenreisningsmuseet for Finnmark og Nord-Troms i Hammerfest er en nasjonalt ledende institusjon for forskning og formidling av krigens ødeleggelser og gjenreisningen i Finnmark og Nord-Troms.
- Museet dokumenterer erfaringene fra tvangsevakueringen og nedbrenningen av Finnmark under andre verdenskrig.
- Gjennom utstillinger, forskning og undervisning sikrer museet at kunnskapen om gjenreisningen videreføres til nye generasjoner.
- Museet skal skape refleksjon over betydningen av landsdelens erfaringer i et samtidsperspektiv.

Kystkultur og fiskeri.

- MKGF er ett av Norges ledende museer for formidling av kystsamfunnets utvikling, både historisk og i samtiden.
- Fiskerinæringen og dens samfunnsmessige og kulturelle betydning står sentralt i museets arbeid.

Kulturell beredskap og robuste lokalsamfunn.

- Museet utvikler prosjekter for å styrke beredskap og motstandsdyktighet i sårbare samfunn, med særlig fokus på barn og unge.
- MKGF har videreutviklet kunnskap og metoder nyttet til lokalsamfunns evne til å håndtere kriser.

Oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport.

- Vi har et ansvar for å synliggjøre fornorskingshistorien og revitalisere kystsamisk og kvensk kultur.
- Museet utvikler samlings- og formidlingsprosjekter knyttet til kystsamisk og kvensk historie og kulturarv.

Arkiv- og samlingsforvaltning.

- Museet forvalter unike historiske samlinger og arkiver knyttet til Finnmarks kystsamfunn samt den dramatiske historien knyttet til okkupasjon, tvangsevakuering, nedbrenning og gjenreisning av Finnmark og Nord-Troms.
- Tilgjengeliggjøring av arkiver og samlinger er en viktig prioritet for å sikre bredere tilgang til historisk materiale.

MKGF er organisert i henhold til statens krav om konsolidering av museer som ble introdusert som en del av *Museumsreformen* (2001–2010) med mål om å styrke faglig kompetanse, økonomisk bærekraft og organisering. Reformen reduserte antallet museumsenheter fra over 350 til rundt 65 gjennom sammenslåinger og regional konsolidering. Museene skulle operere på tre nivåer: lokalt, regionalt og nasjonalt, og fokusere på samfunnsrolle, formidling og samarbeid.

Grunnlaget for organisering som IKS.

Lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) gir juridisk rammeverk for kommunalt eierskap og samarbeid. Vi er organisert som et IKS for å styrke økonomisk bærekraft, forenkle styring og sikre tydelig eierskap fra de deltakende kommunene. IKS-modellen gir handlingsrom for tilpasning av tilbud og drift, samtidig som den sikrer stabilitet gjennom interkommunalt samarbeid.

Dette gjør oss i stand til å operere med en samordnet strategi for kunnskapsutvikling, forskning, forvaltning og formidling, samtidig som lokal identitet, samfunnsrolle og relevans ivaretas

Samfunnets forventninger til oss har økt og blitt mer komplekse over tid. Våre museer forventes ikke bare å samle, bevare og formidle, men også å fungere som arenaer for dialog,

og identitets- og samfunnsbygging langs Finnmarkskysten. Dette innebærer å adressere de sosiale, kulturelle og politiske temaer, inkludert drastisk endring i demografi, migrasjon, beredskap, geopolitisk usikkerhet, fiskerienes utfordringer, klima og sosial ulikhet som preger våre samfunn i Finnmark nå. Samtidig forventes museene å være økonomisk bærekraftige og tilgjengelige for et bredt publikum, samt ivaretar sin faglige integritet. Vi disponerer 19 fast ansatte i 2025 spredt på seks store og små lokasjoner langs finnmarkskysten, noe som forutsetter og muliggjør et godt faglig samarbeid i tråd med våre strategier for deling av kompetanse.

Felles oppgaveløsninger er derfor ofte fordelt på flere av våre ansatte. Dette er en bevisst strategi for å oppnå fleksible og overlappende effekter der vi ser at en må sette inne ekstra innsats for å løse tidskrisiske oppgaver og for å styrke vår samlede kompetanse.

Kystverkmusea.

Kystverkmusea ble etablert i 2008 som etatsmuseum til Kystverket, og museet er organisert som et samarbeid mellom Kystverket som statlig fagdirektorat og fem selvstendige museumsinstitusjoner. Ledelsen av etatsmuseet er lagt til Lindesnes fyrmuseum:

- Lindesnes fyrmuseum (Sørøst)
- Jærmuseet (Vest)
- Viti (Midt-Norge)
- Museum Nord (Nordland)
- Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS (Troms og Finnmark)

Disse fem institusjonene danner et nettverksbasert etatsmuseum med hele landet og hele Kystverkets virkefelt som arbeidsområde. Formålet er å legge til rette for at den maritime infrastrukturens historie skal bli bevart, formidlet og forsket på.

Kystverksmusea er Nærings- og fiskeridepartementets etatsmuseum og har som hovedformål å ivareta, formidle og dokumentere Norges kystkulturarv. Dette innebærer å forvalte kulturhistoriske objekter knyttet til fyr, farleder og havner og å sikre offentlig tilgang til kystens historie, navigasjonsutvikling og teknologiske fremskritt.

Kystverksmusea spiller en viktig rolle i å knytte sammen Kystverkets samfunnsoppdrag med bredere kultur- og samfunnshistoriske perspektiver i Troms og Finnmark. Styrking av vår rolle i Kystverkmusea er nødvendig for å ivareta og utvikle denne oppgaven.

Kystkultur er et politisk og museumsfaglig satsingsområde, og dette bør i større grad reflekteres i vårt driftsgrunnlag.

MKGF har i løpet av 2025 styrket sin rolle som regional kunnskapsbase for forvaltning, forskning og formidling av Kystverkets samfunnshistoriske betydning i nordområdene

Avdelingene i Gamvik, Berlevåg og Nordkapp omfattes spesielt av dette samarbeid med Kystverket om deres anlegg; Slettnes fyr, Berlevåg havn og Kystverkets loshistorie.

MKGF mottok i 2025 kr 1.450.000 i tilskudd fra Kystverket etter søknad, til delvis dekningen av vår drift av Kystverkets etatsmuseum i Troms- og Finnmark. Øvrige kostnader er belastet MKGFs ordinære budsjett etter en fordeling på 60% fra Kystverket og 40% fra MKGF/Finnmark fylkeskommune. Vi har gjennom 2025 arbeidet i tråd med Kystverkets tilskuddsbetingelser, inkludert:

- arbeid med forvaltning og formidling av Kystverkets kulturminner i Finnmark og Troms
- dokumentasjon og digitalisering av relevante kulturhistoriske objekter
- deltakelse i Fagråd, direktørmøter og felles faglig koordinering
- oppfølging av krav om minst ett årsverk til kystverkrelevant arbeid
- utvikling av en forsknings- og dokumentasjonsstrategi for fiskerihavner
- bidrag til Kystverkets evaluering av Kystverkmusea (2025)

Vi forholder oss til Kystverkmuseas premisser for bruken av de frie prosjektmidlene, slik at vi kan videreutvikle tiltak for formidling av etatens kulturhistoriske ansvar.

I 2025 har vi utviklet et forskningsprogram for fiskerihavners samfunnsmessige betydning (2027–2029).

Fiskerihavnene i Finnmark har historisk vært sentrale knutepunkt for næring, kultur, samfunnsutvikling og beredskap. Til tross for denne betydningen finnes det begrenset systematisk forskning på fiskerihavner som kulturhistoriske landskap, som samfunnsinfrastruktur og som arena for immateriell kulturarv.

MKGFs forskningsstrategien etablerer et helhetlig rammeverk for vårt arbeid som forskningsaktør, i tråd med anbefalingene fra *Vilje til forskning – museumsforskning i Norge i det 21. århundre*. Strategien bygger på tre hovedambisjoner:

1. Å utvikle MKGF som nasjonalt tyngdepunkt for forskning på kystkultur og fiskerihavner.
2. Å styrke museets kvalitet, kompetanse og vitenskapelige praksis.
3. Å utvikle kunnskap som har relevans for samfunnsutvikling, næring, beredskap og kulturarvforvaltning.

Strategien tar utgangspunkt i dokumenterte kunnskapshull (bl.a. Menon 2022), museets samlinger og arkiver, og behovet for tverrfaglig og praksisnær forskning i nord

Formidling og publikumsarbeid.

Det har vært betydelig aktivitet innen:

- formidling av fyr- og fiskerihavnhistorie
- utvikling av undervisningsopplegg for skoler
- dokumentasjon av immateriell kulturarv
- støttet Kystverkmusas arbeid med digital formidling
- mottatt et økt antall besøkende i våre anlegg

På Slettnes fyr og Berlevåg havn har MKGF utviklet nye tiltak for å synliggjøre Kystverkets historie,

Berlevåg havnemuseum forvalter Statens havnevesens tidligere arbeidsanlegg i Berlevåg. Dette ble brukt under havneutbyggingen, et av 1900-tallets lengstvarende infrastrukturprosjekter i Norge. Vår formidling og øvrige museumsdrift foregår i tre av bygningene, samt en nyere bygning på samme område.

Slettnes fyrstasjon med sin unike beliggenhet, er verdens nordligste fastlandsstasjon og en viktig arena for formidling av Kystverkets rikshistoriske samfunnsrolle og fyrstasjonenes betydning for utviklingen av Norge som kyst- og sjøfartsnasjon. Fyrstasjonen rommer også en vesentlig del av gjenreisningshistorien til kysten av Finnmark.

I 2025 har det vært fullskala drift av overnatting, produksjon og servering av lokalmat på Slettnes fyr, men stor suksess, både for lokalbefolkning og tilreisende.

Statlige krav til måloppnåelse.

MKGF arbeider målrettet for å realisere de nasjonale målene om økt tilgang til kulturopplevelser av ypperste kvalitet. Vi arbeider for at våre museer skal gis gode rammevilkår for å fremme museumsfaglig utvikling og fornyelse, tilby møteplasser og bygge fellesskap, samt samle inn, bevare, dokumentere, forske på og formidle kulturarv.

Som Finnmarks største museumsorganisasjon skal våre museer utvikle og formidle kunnskap om kultur, tradisjoner, hverdagsliv, arbeid og dramatiske hendelser i fortid og nåtid for individer og samfunn i Nord-Troms og Finnmark

Våre seks museer gis stor faglig frihet og tillit til å definere hva som er relevant og viktig for våre lokalsamfunn og byer. Våre museer er gitt et stort handlingsrom for å stille kritiske spørsmål. Integritet, forskningsbaserte metoder, søken etter faglig relevans, bred inkludering, en åpen dialog om kunnskapsutvikling og en agendasettende samfunnsrolle. Dette er følgelig grunnleggende verdier og viktige kjernesporsmål for MKGF.

Kultur- og likestillingsdepartementet tildelte MKGF et driftstilskudd for 2025 på kr. 7.121.000.- Føringene for dette tilskuddet er lagt til Museumsmeldingen, Meld. St. 23 (2020/2021) Musea i samfunnet. Tillit, ting og tid, vedtatt av Stortinget. Målene for bevilgningene til museer er å legge til rette for institusjonenes videre utvikling gjennom:

- trygg ivaretagelse
- helhetlig samlingsutvikling
- solid kunnskapsproduksjon
- relevant formidling
- aktiv samhandling

Museene skal utvikle og formidle kunnskap om den materielle og immaterielle historien til mennesker og samfunn som har levd til ulike tider, i samspill med verden rundt. Forskning og annen kunnskapsutvikling er sentralt i dette arbeidet. Departementet forventer kompetanse i organisasjonen som kan imøtekomme disse kravene.

Årsrapporten for 2025 redegjør her for hvordan virksomheten imøtekommer krav til statlig måloppnåelse for bevilgningene til museer og andre kulturverntiltak i henhold til Kultur- og likestillingsdepartementets årlige tilskuddsbrev.

Trygg ivaretagelse.

Styrking av museets håndverksmessige vedlikeholds- og bevaringskompetanse.

Beskrivelse av forventede resultater.

Målet er å kartlegge og utrede behovet for vedlikehold og restaurering av bygninger som eierne har forvaltningsansvar for. Med utgangspunkt i kompetansen ved avdelingen i Lebesby (Foldalbruket) vurderes etablering av et antikvarisk byggteknisk tilbud i Kjøllefjord.

Arbeidet skal ses i sammenheng med Riksantikvarens håndverksstrategi og mangelen på tradisjonelle håndverk i Nord-Norge, og gjennomføres i samarbeid med fylkeskommunen, Lebesby kommune og relevante fagmiljøer.

Vurdering av mål- og resultatoppnåelse.

Arbeidet med kartlegging og utredning har hatt begrenset framdrift i 2025 som følge av kapasitetsutfordringer ved avdelingen i Lebesby.

Tiltaket videreføres når kapasiteten er tilstrekkelig. Målet om å utrede et antikvarisk byggteknisk tilbud i Kjøllefjord ligger fast, i dialog med fylkeskommunen, Lebesby kommune og relevante fagmiljøer.

Helhetlig samlingsutvikling.

Arkivprosjekt - *Et felles arkiv i kystmuseene.*

Beskrivelse av forventede resultater.

Gjennom arkivutviklingsmidler arbeider vi med prosjektet Et felles arkiv i kystmuseene. Målet er å styrke arkivkompetansen, samle og systematisere arkivforvaltningen i selskapets seks avdelinger, og gjøre materialet tilgjengelig gjennom felles kataloger.

Prosjektet skal resultere i ordning og katalogisering av privatarkivene, samt utvikling av en felles struktur for digital arkivforvaltning. Asta er valgt som faglig og teknisk plattform, med mål om tilknytning til nasjonal arkivinfrastruktur.

Som del av satsingen på 80-årsmarkeringen for frigjøring, tvangsevakuering og fred, er det også et mål å samle inn intervjuer med tidsvitner om gjenreisningen, til bruk i forskning og formidling.

Vurdering av mål- og resultatoppnåelse.

Prosjektet har bidratt til økt arkivkompetanse og en mer samlet arkivforvaltning. Asta er tatt i bruk som felles databaseplattform.

Flere arkiv er ordnet og registrert, blant annet etter Arvid Petterson og Finnmarkens Privatbank. Førstnevnte er tilgjengeliggjort gjennom Arkivportalen.

Agathe Hansen-arkivet er under registrering med løpende digitalisering.

Floerarkivet (Richard Floer AS) er ordnet i perioden november 2024 til november 2025. Materialet var delvis skadet, men er rensset, systematisert og gjort klart for digital tilgjengeliggjøring. Arbeidet styrker både struktur og tilgjengelighet, og knytter materialet til nasjonal arkivinfrastruktur.

Planlagte intervjuer med tidsvitner er ikke gjennomført som følge av manglende ressurser. Arbeidet videreføres i 2026, med mål om finansiering. Det er inngått en intensjonsavtale om bruk av M/S Mårøy som arena for intervjuer, basert på erfaringer med at slike rammer kan aktivere minner og bidra til dokumentasjon av gjenreisningserfaringer.

Relevant formidling.

Tilgjengeliggjøring av forskning og kunnskapsproduksjon.

Beskrivelse av forventede resultater.

Målet er å gjøre forskning og kunnskapsproduksjon tilgjengelig for et bredt publikum gjennom ulike formidlingskanaler. Vi skal være synlige i det offentlige rom gjennom foredrag, populærvitenskapelige publikasjoner, utstillinger og deltakelse i eksterne arrangementer. Vi skal samtidig styrke formidlingen tilpasset ulike målgrupper, blant annet gjennom videre utvikling av digitale tilbud som video og podkast.

Videre skal vi legge til rette for økt samarbeid på tvers av avdelinger, med utvikling av utstillinger, undervisningsopplegg og arrangementer som kan brukes flere steder. Felles oppdrag skal bidra til økt samhandling og en mer helhetlig formidling, forankret i solid kunnskapsproduksjon.

Vurdering av mål- og resultatoppnåelse.

1. Formidling og offentlig tilstedeværelse.

Vår kunnskap om beredskap og gjenreisning har vært etterspurt. Vi har bidratt med foredrag og innlegg på seminarer og konferanser nasjonalt og i Norden. Deltakelsen har styrket vår synlighet og gitt tilgang til faglige nettverk og nye samarbeid.

2. Inkludering og digitale tilbud.

Vi har utviklet digitale kanaler gjennom produksjon av podkast og video. Omfanget er lavere enn ambisjonene, men det er etablert strukturer for videre utvikling. Seminaret «Fortidens erfaringer–framtidens utfordringer» er publisert på Gjenreisningsmuseets Youtube-kanal.

3. Samhandling på tvers av avdelinger.

Vi har arbeidet mer systematisk på tvers av avdelingene. For små fagmiljøer er samarbeid avgjørende for kapasitet og kvalitet. Gjennomføring av seminaret «Fortidens erfaringer – framtidens utfordringer» viser effekten av felles innsats og har lagt grunnlag for videre samarbeid, blant annet i arbeidet med Gjesvær 1026.

Samlet sett ser vi en styrket kobling mellom kunnskapsproduksjon og formidling, og økt bevissthet om felles mål på tvers av avdelingene.

Solid kunnskapsproduksjon.

Veien videre: Mennesker og samfunn i gjenreisning.

Beskrivelse av forventede resultater.

Målet er å styrke det faglige nivået på kunnskapsproduksjonen gjennom kompetanseheving, samarbeid, veiledning og tydelige arbeidskrav. Vi skal i større grad utvikle egen formidling og bevege oss fra rene fortellinger til mer analytiske og problemorienterte framstillinger.

Arbeidet innebærer økt egenproduksjon framfor innleie av eksterne løsninger, samtidig som vi deltar aktivt i samarbeid med eksterne fagmiljøer. Dette forutsetter at avdelingene bidrar i utviklingsprosesser og ikke kun fungerer som mottakere.

Kvalitet i kunnskapsproduksjonen krever faglig oppdaterte ansatte som arbeider systematisk med lesing, skriving, diskusjon og formidling. Felles arbeidskrav, oppfølging og fagfellebasert tilbakemelding skal styrke dette arbeidet.

Målet er at avdelingene skal være faglig aktive, og at publikum i større grad deltar i møte med historien.

Vurdering av mål- og resultatoppnåelse.

Vi har brukt prosjekter aktivt for å styrke kunnskapsnivået internt og i formidlingen. Gjennom seminaret «Fortidens erfaringer – framtidens utfordringer» etablerte vi kontakt med fagmiljøer på tvers av sektorer og disipliner. Dette nettverket videreutvikles.

Tilsvarende tilnærming legges til grunn i arbeidet med Gjesvær 1026, der eksterne fagpersoner involveres i utviklingen av formidlingen. Deltakelse i nordiske samarbeid, blant annet NORCROSS har gitt faglig påfyll og nye perspektiver.

Samarbeid med eksterne aktører har bidratt til å heve kvaliteten på kunnskapsproduksjonen. Vi ser en utvikling mot mer analytiske og drøftende framstillinger, men dette arbeidet krever fortsatt målrettet innsats.

På grunn av sykdom har forskningsleder vært konstituert som direktør siste halvdel av året. Dette har medført avvik fra planlagt forskningsaktivitet, og påbegynte prosjekter i samarbeid med eksterne partnere er ikke ferdigstilt med fagfellevurderte artikler som forutsatt. Oppfølging av studenter og faglige nettverk har vært prioritert, men det har ikke vært kapasitet til egen forskning. Tapt forskningstid skal kompenseres når direktørfunksjonen avsluttes, slik at påbegynt arbeid kan ferdigstilles.

Aktiv samhandling.

Bygge nettverk og plattformer for samarbeid og formidling.

Beskrivelse av forventede resultater iht. Målet.

I forbindelse med 80-års markering for frigjøringen, tvangsevakueringen og freden vil vi løfte frem perspektiver knyttet til krig og gjenreisning som er akutte for katastroferammede samfunn i dag. Avtale om samarbeid med Forsvarsmuseene, Norsk Folkemuseum, Uit-Norges arktiske universitet og Narviksenteret er inngått. Aktivitetene skal foregå over to år med oppstart i januar 2024.

Mål 1: Utstillinger, ambisjoner om produsere tre utstillinger med utstillingssted henholdsvis på Norsk Folkemuseum, Forsvarsmuseene og egne avdelinger/andre museer. Sistnevnte er tenkt utformet med mulighet for å formidle av lokale elementer knyttet til fortid eller nåtid.

Mål 2: Nasjonal markering digitalt tilgjengelig på Finnmarkstunet på Norsk folkemuseum i mai 2025. Samtaler mellom forskere og fagfolk med fokus på tema som drøftes i arbeidet med utstillingene. Det er ønskelig å gjennomføre dette slik at elementer av materialet kan være tilgjengelig for undervisning og formidling.

Mål 3: Symposium med fokus på gjenreisning. Møteplass for å legge frem aktuelle problemstillinger for videre forskning og deltakelse i arbeid mot en antologi.

Mål 4: Antologi med fagfelleverderte artikler. Vårt mål er todelt. Vi vil implementere eksterne forskere på våre museer gjennom faglig samarbeid, og samtidig skape en nasjonal arena for formidling og dialog av et viktig og aktuelt tema.

Vår vurdering av måloppnåelsen:

Utstillingen «Gjenreisningen begynte før asken var blitt kald».

Utstillingen er utviklet i samarbeid med UiT – Norges arktiske universitet. Den er produsert i ni eksemplarer og vist i Hammerfest, Kjøllefjord, Gamvik, Nordkapp, Måsøy, Berlevåg, Alta og Oslo. Utstillingen er plassert på Norsk Folkemuseum på ubestemt tid i tilknytning til museets arena for gjenreisningen av Finnmark og Nord-Troms.

I forbindelse med åpningen på Norsk Folkemuseum arrangerte vi en fagdag i samarbeid med forskere fra UiT og museumsansatte, med tema knyttet til krig, tvangsevakuering og gjenreisning.

Det er også utviklet et digitalt undervisningsopplegg for grunnskole og videregående opplæring, tilgjengelig på museets nettsider.

I 2025 har vi brukt mye ressurser og tid på å bygge nettverk knyttet til etableringen av et nasjonalt kunnskapsenter for beredskap og gjenreisning. Seminaret «**Fortidens erfaringer-framtidens utfordringer**» var vår største satsning. Der samlet vi nordiske bidragsytere med høy faglig kompetanse fra forskning, forsvar, helse og kultursektor. Deltakerne representerte ulike disipliner og institusjoner, og bidragene spente fra historiske analyser til aktuelle perspektiver på beredskap. Den tverrfaglige innretningen skapte en arena for dialog mellom

aktører som vanligvis ikke møtes på samme arena. Seminaret var åpnet for et allment publikum, og de frammøtte deltok aktivt i åpne diskusjoner med spørsmål fra publikum. Hele selskapet deltok i både planlegging og gjennomføring, og samarbeidet fungerte godt til tross for store geografiske avstander mellom avdelingene. Arbeidet på tvers av organisasjonen bidro til at ansatte ble bedre kjent med hverandre og med den samlede kompetansen i selskapet. Erfaringene fra arbeidet har styrket grunnlaget for økt samarbeid på tvers av avdelingene, og tydeliggjør et potensial for å utvikle selskapet som en mer samlet faglig aktør.

Gjennom seminaret har vi blitt med i **Beredskapshistoriska nätverket (Linköpings universitet m.fl.)** Et nasjonalt svensk forskningsnettverk som samler forskere fra ulike disipliner med interesse for historiske perspektiver på beredskap og totalforsvar. Nettverket, med forankring ved Linköpings universitet og samarbeid med flere svenske universiteter, har særlig vekt på samfunnsberedskap.

Beredskap forstås bredt og omfatter blant annet sivilt, økonomisk og psykologisk forsvar, samt tema som kulturarv, historiebruk, utdanning, samfunnsforsyning og infrastruktur. Perspektivene spenner fra politiske og økonomiske til sosiale, kulturelle og materielle tilnærminger.

Arbeidet med en antologi basert på seminaret ble ikke ferdigstilt i 2025. Arbeidet videreføres i 2026, og det er knyttet til en journalistisk ressurs for å sikre framdrift og ferdigstilling.

NORCROSS – Nordic Crossroads: War, Memory, and Crisis Preparedness in the Legacies of WWII.

Et nordisk forskningsnettverk som samler forskere fra Norge, Sverige og Finland. Nettverket ble etablert i 2025 og arbeider med krig, minne og beredskap i de nordlige områdene under og etter andre verdenskrig, med særlig vekt på nordområdene.

Utgangspunktet er at Nordkalotten utgjør en strategisk og historisk viktig region som i liten grad har vært studert som en helhet. Nettverket undersøker krigserfaringer, tvangsevakuering, militær aktivitet og samfunnsendringer på tvers av landegrensener, og legger vekt på regionens flerkulturelle og flerspråklige karakter.

Arbeidet har en tverrfaglig og transnasjonal tilnærming, og omfatter fag som historie, militærhistorie, kulturstudier, urfolksstudier og minneforskning. Et sentralt mål er å utvikle ny kunnskap gjennom samarbeid på tvers av fag og institusjoner, og å etablere et langsiktig forskningsprogram om krigserfaringer og kulturminne i nordområdene.

Nettverket skal også legge grunnlag for felles forskningsprosjekter og søknader, og bidra til å utvikle nye perspektiver og metoder i studiet av krig, samfunn og beredskap. Første fysiske samling fant sted i Kilpisjärvi i august 2025. Andre samling er i Uppsala i mars 2026.

Nasjonaljubileet 2030 - NORGE I TUSEN ÅR, Gjesvær 2026.

Et jubileumsprosjekt knyttet til Nasjonaljubileet 2030, som tar utgangspunkt i drapet på Karle i Gjesvær i 1026. Prosjektet belyser maktkamp, æreskultur og samfunnsendringer i vikingtiden, og kobler disse perspektivene til moderne forståelser av konflikt og ære.

Prosjektet organiseres på tvers av avdelingene, med ekstern prosjektleder. Det er innledet faglig samarbeid med Museum Nord, som planlegges videreført fram mot 2030.

I samarbeid med Kunesdagen og M/S Mårøy ble det gjennomført en historisk tur til Brattholmen som del av festivalprogrammet.

Turen markerte første anløp på stedet på over 50 år, og opplevdes som sterk og betydningsfull for både deltakere og lokalsamfunn.

Arrangementet kombinerte formidling av lokal historie med opplevelse, og synliggjorde potensialet i samarbeid mellom kulturaktører og bruk av historiske fartøy i formidlingen. Samtidig ble fartøyets rolle som formidlingsarena og maritimt kulturminne tydeliggjort i arbeidet med kystkultur og gjenreisningshistorie.

Erfaringene fra arrangementet bidro til å konkretisere mulighetene for økt bruk av fartøyet i museets virksomhet, både innen formidling, forskning og publikumsarbeid. Dette initierte en videre strategisk prosess i museet, som resulterte i en styresak om mulig driftsovertakelse og innlemmelse av M/S Mårøy som en ny avdeling i MKGF.

Avdelingene i 2025.

Nordkappmuseet har hatt konstituert avdelingsleder i 2025, noe som har bidratt til kontinuitet og stabilitet i driften.

Arbeidet med ordning av arkivene etter Richard Floer og Si-fi er videreført, og framdriften er god. Vi ser klare fordeler ved å løse dette arbeidet internt, ettersom vi besitter nødvendig kunnskap om arkivmaterialet i egen organisasjon. Når arkivene tilgjengeliggjøres i Asta, vil de bli søkbare gjennom Arkivportalen og dermed bidra til økt kunnskap om regionens historie. Nordkappmuseet har ikke konservatorstilling. Dette begrenser den faglige utviklingen og må løses på sikt for å sikre nødvendig kompetanse og videre utvikling av museets arbeid.

Museet har i 2025 gjennomført en rekke arrangementer, aktiviteter og utstillinger gjennom året. Blant høydepunktene var festivalen *Nordkapp Hav & Kyst 2025*, som samlet publikum til et variert program over flere dager med fokus på kystkultur, kunnskap og opplevelser. Samlet sett har aktivitetene bidratt til å fylle museets rolle som formidlingsarena og møteplass for både lokalbefolkning og tilreisende.

Avdelingen har hovedansvar for prosjektet Gjesvær 2026, og arbeidet med dette har vært prioritert i siste del av året.

Måsøy museum flytter til nye lokaler i Havets hus fra sommeren 2026, etter at mugg og fukt i Presteboligen gjorde videre drift uforsvarlig. Arbeidet mot nye lokaler har vært prioritert. Flyttingen skal sikre samlingen og legge til rette for trygg og faglig forsvarlig drift, med planlagt gjenåpning i 2027.

Selv om museet ikke har hatt tilgang til egne lokaler i 2025, har aktivitet gjennom utstillinger og undervisning vært gjennomført andre steder. Det gode samarbeidet med Måsøy historielag og biblioteket er videreført.

Berlevåg havnemuseum har hatt en positiv utvikling etter at avdelingslederstillingen ble besatt av en faghistoriker med lokal tilhørighet, etter en lengre periode med vakant stilling.

Kontakten med skole, historielag og kommune er gjenopprettet, og Berlevåg-kalenderen ble utgitt i november 2025. Museet bidrar også med viktig fagkompetanse i selskapet.

Museet har imidlertid kun en ansatt, noe som begrenser muligheten til å bidra med sentral kompetanse uten at det går på bekostning av daglig drift og oppgaver ved avdelingen. Dagens situasjon vurderes derfor som lite bærekraftig over tid.

Gamvik museums viktigste formidlingsplattform Kulturdugnad Gamvik 2025 ble arrangert fra 27. juli til 3. august og hadde som tema "En livskraftig kystsamisk kultur». Festivalen inviterte forfatter Kathrine Nedrejord til samtaler om utfordringen med å ta tilbake sin kystsamiske identitet, og gjennomførte fotoworkshop for barn med tema knyttet til jakten på våre kystsamiske kulturelle særtrekk.

I tillegg avholdte museet foredrag om fugleforskning og tidsvitne fortellinger fra evakuering av Finnmark under andre verdenskrig.

Gamvik museum har stort fokus på matkultur og har gjennomført flere arrangement hvor innbyggere byr på sin kunnskap om tradisjonsmat. Festivalen samlet 228 innbyggere fra 20 ulike nasjoner og fokusert er museets metode for fokus på historisk refleksjon, kunstneriske uttrykk, musikk, mattradisjoner og samfunns-debatt. Gjennom en rekke arrangementer ønsket festivalen å styrke lokalsamfunnet og skape engasjement for kulturell identitet og fellesskap

Gjenreisningsmuseet for Finnmark og Nord-Troms har i 2025 vært et åpent og aktivt samlingssted for kunnskapsdeling, debatt, kulturelle opplevelser og møter mellom mennesker. Museet har lagt vekt på å være en relevant arena både for lokalbefolkningen og tilreisende, med tilbud som inviterer til refleksjon og deltakelse.

Årets største satsing var videreføringen av utstillingen «Gjenreisningen begynte før asken var blitt kald», som ble videreutviklet med nye perspektiver og tematisk fordykning. Utstillingen formidler erfaringer fra krig, tvangsevakuering og gjenreisning, og knytter historiske hendelser til spørsmål som fortsatt er aktuelle.

Det er lagt vekt på å gjøre utstillingen tilgjengelig for ulike målgrupper, særlig barn. Gjennom bevisste utstillingstekniske grep er deler av innholdet plassert i lese høyde og tilpasset yngre besøkende, slik at flere kan delta aktivt i formidlingen.

Museet har åpnet lokalene for påske- og julemarked, der lokalbefolkningen får anledning til å selge egenproduserte varer. Tiltaket har vist seg å være populært og bidrar til å trekke nye målgrupper til museet.

Avtalen med Aksjon Soningstegn Fredstjenester (ASF) er videreført i perioden 2025–2026, med en praktikant tilknyttet museet. Ordningen utgjør et verdifullt bidrag til museets arbeid, og er i tråd med museets mandat.

Foldalbruket har også i 2025 vært bemannet med en ansatt, noe som gir vesentlige kapasitets- og driftsutfordringer. Til tross for dette ble sommersesongen gjennomført som planlagt, med arrangementer og utleie.

Samarbeidet med Kjøllefjord kystlag er svært godt. Samtidig vurderes dagens bemanning som ikke faglig eller driftsmessig forsvarlig over tid.

Aktivitet og restaureringsprosjekter er derfor redusert eller avlyst i 2026. Dette innebærer et redusert tilbud til publikum og lavere framdrift i vedlikeholds- og bevaringsarbeid.

Andre mål.

Økte økonomiske bevilgninger fra KUD.

MKGF har over flere år arbeidet for å styrke de statlige bevilgningene fra KUD. Sammenliknet med andre museer er selskapet betydelig underfinansiert. I 2025 har arbeidet blitt fulgt opp både politisk og administrativt, blant annet gjennom møter med KUD. Dette har så langt ikke gitt resultater.

Arbeidet er ressurskrevende og legger press på både administrasjonen og avdelingene. Vi ser samtidig en økning i sykefraværet, både korttidsfravær og langtidssykemeldinger. Samlet vurderes situasjonen som krevende, og det er behov for en grundig gjennomgang av rammevilkårene og den videre utviklingen av MKGF.

Nasjonalt kunnskapssenter for beredskap og gjenreisning.

I 2025 har vi arbeidet videre med planene om å etablere et nasjonalt kunnskapssenter for beredskap og gjenreisning. Relevansen av konseptet har økt i takt med utviklingen i samtiden. Vår tilnærming, der kulturens betydning for beredskap står sentralt, skiller seg ut i regionale og lokale diskusjoner, og bygger på kunnskap om historiske erfaringer. Vi oppfatter at dette tilfører et unikt perspektiv i diskusjonen om beredskap og samfunnsutvikling.

Arbeidet videreføres i 2026, med mål om å utarbeide og en søknad om midler til et forprosjekt.

Økt satsning på kunnskap om Finnmarks demografiske utfordringer og de krav som forventede samfunnsendringer stiller til våre museer.

Våre museer skal sette lokale og regionale hendelser i en nasjonal og internasjonal sammenheng. Vi har et betydelig oppdrag med å bevitne og belyse Finnmarks lange

tradisjoner for internasjonal kontakt. Her er både handel, kulturutveksling og arbeidsinnvandring sentrale historiske referanser og samtidsfenomen som våre museer må forholde seg til. Dette har vi lange tradisjoner med å forvalte i våre museer. Regionen har et mangfoldig kulturuttrykk, flerkulturell historie og kompetanse. Her har våre museer verdifulle erfaringer fra ulike faglige tilnærminger til dette omfattende innsatsfeltet, med overføringsverdi til andre museer og samfunnet for øvrig. Finnmark opplever på den ene siden store demografiske framtidsutfordringer med dramatisk fallende folketallsprognoser, på den andre siden ser vi at det fortsatt er en betydelig arbeidsinnvandring knyttet til våre fiskerier. Dette preger våre samfunn og det setter nye krav til vår kompetanse, både til museers evne til å være museum for våre nye innbyggere og til forskning og formidling knyttet til de samfunnsendringer dette innebærer

Vår vurdering av måloppnåelsen:

Våre museer har i løpet av det siste året aktivt arbeidet med å plassere lokale og regionale hendelser innenfor en nasjonal og internasjonal ramme, i tråd med vårt oppdrag om å dokumentere og kaste lys over Finnmarks lange tradisjoner for internasjonal kontakt, inkludert handel, kulturutveksling, og arbeidsinnvandring. Den pågående krigen i Ukraina har i stor grad definert vårt oppdrag, og vært med å forme vår retning. Samarbeid med aktører vårt naboland Russland har opphørt, og det er kan være utfordrende å posisjonere seg som museum med dette verdensbildet i lokalsamfunn med arbeidsinnvandrere og flyktninger fra ulike land i Øst-Europa som er berørt av den pågående krigen.

Som lokalmuseer betrakter vi oss selv som museer for lokalbefolkningen, der vår rolle strekker seg utover å bare omhandle lokalhistorie. Vi sikter mot å speile og inkludere de mangfoldige stemmene i våre lokalsamfunn, og skape et inkluderende rom hvor alle kan bidra til historiefortellingen. Dette prinsippet har vi effektivt integrert i vår virksomhet og, gjennom samarbeid med lokale aktører, har vi oppnådd betydelige mål i å gjøre museet til en inkluderende arena for alle samfunnsmedlemmer. Vi etterstreber å skape et klima der det er rom for å være en del av et lokalsamfunn uten å gi avkall på sin egen historie og kulturelle tilhørighet. I denne sammenhengen har det vært markering for både Litauens frihetsdag og Ukrainsk nyttårsfeiring etter den julianske kalenderen, samt egne arrangement med presentasjon av ukrainsk kultur og åpne samtaler med ukrainske flyktnings om deres utfordringer.

Andre målsettinger i tråd med nasjonale føringer.

MKGF legger i tillegg følgende krav og forutsetninger til grunn for vår tilbakemelding knyttet til vilkårene for statlig tilskudd til museumsvirksomheten i Kulturdepartementets tilskuddsbrev for 2025:

Forsvarlig og effektiv drift.

MKGF anser at driften er økonomisk forsvarlig og at bygninger og utstyr blir vedlikeholdt etter de rammer og forutsetninger som selskapet og dets eiere setter for virksomheten. MKGF med

ansvar for 6 avdelinger (Hammerfest, Havøysund, Berlevåg, Gamvik, Kjøllefjord og Honningsvåg) dekker et stort geografisk og museumsfaglig område og er Finnmarks største museumsorganisasjon.

Vi finner det fortsatt riktig å peke på en utilsiktet forskjell i størrelsen på det ordinære, statlige driftstilskuddet mellom MKGF og sammenlignbare, men mindre museumsorganisasjoner i Finnmark som mottar et betydelig større, årlig ordinært driftstilskudd fra KUD.

Egeninntekter.

I regnskapet for 2025 er det registret en økning i egeninntekter på rundt 724 tusen.

Et økt fokus på lokal samfunnsrolle, relevans for innbyggeren med større grad av involvering av lokalbefolkningen med påfølgende fri adgang, vil fortsatt innebære reduserte inntekter fra et lokalt publikum.

Publikumsutvikling.

MKGF fokuserer på våre museers samfunnsrolle, museumsfaglige kvalitet, legitimitet, relevans og representativitet, både lokalt, regionalt og nasjonalt. Besøksutvikling må derfor sees i sammenheng med de kvalitative resultater som våre museer skaper i møte mellom museum og lokalsamfunn.

Våre museer videreførte fokus på lokal publikumsutvikling og lokal relevans i 2025. Dette innebærer at vårt lokale samfunnsmandat fortsatt vil innebære en prioritering av dialog og involvering av lokalbefolkningen samt en styrking av våre museers rolle som lokale kultur – og kunnskapsinstitusjoner.

Sikkerhet og beredskap.

MKGF følger de til enhver tid gjeldende lover og retningslinjer for sikkerhet og beredskap som omfatter våre virksomheter. Vi har gode alarmsystemer for varsling av brann og innbrudd, forsvarlige rutiner for krisehåndtering og årlige kontroller innen alle risikoområder.

Universell utforming.

Museet i Honningsvåg og Gjenreisningsmuseet tilfredsstiller kravene om universell utforming. Hammerfest kommune arbeider med gjennomgang av hele museumsbygget i forbindelse med etableringen av et verdensarvsenter i 3. etg. Gjenreisningsmuseet er involvert i dette. Gamvik museum er også til en viss grad tilrettelagt.

Vi har fortsatt store utfordringen med hensyn til tilgjengelighet for funksjonshemmede i Kjøllefjord, Berlevåg. Disse avdelingene holder til i verneverdig bygningsmasse med store praktiske og ressursmessige utfordringer knyttet til forventninger om universell utforming. Måsøy museum, har vert stengt for publikum og skal inn i nytt bygg i 2026 og i den forbindelse vil man ha fokus på universalutforming.

MKGF tar på alvor vår forpliktelse til mangfold og inkludering på alle områder av vår virksomhet. Dette inkluderer kontinuerlig arbeid for å forbedre fysisk tilgjengelighet,

programmangfold, og å fremme en inkluderende kultur både internt i organisasjonen og i våre eksterne tilbud.

Vi har derfor fulgt opp tiltak for å fremme mangfold og inkludering, med mål om å gjøre vår institusjon og våre tilbud tilgjengelige for alle deler av samfunnet. Dette har inkludert en omfattende innsats både digitalt, tilpasset guidetilbud og fysisk tilrettelegging for å sikre universell tilgang og deltakelse.

I 2025 er våre hjemmesider fullt tilgjengelige, i tråd med kravene til universell utforming. Vi har nå sikret at all informasjon og digitale tilbud er tilgjengelige for personer med ulike funksjonsevner, inkludert synshemmede. De fleste av våre videoer har videreført vår praksis ved bruk av undertekster.

Arbeid for å hindre trakassering – oppfølging av tiltak som fremmer likestilling.

MKGF tilstreber en balansert fordeling knyttet til kjønn og alder uten å diskvalifisere for etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og er særlig bevisst på disse forholdene både ved rekruttering av nye medarbeidere og gjennom løpende oppfølging av avdelingene.

For tiden er det ansatt 12 kvinner og 7 menn ved MKGF. Ledergruppen består av 2 kvinner og 1 mann. Selskapets styre består av 3 kvinner og 3 menn.

Immateriell kulturarv.

Museets avdelinger forvalter både samiske og andre lokale billedkunstnere, fotografer og skulptører. MKGF gir tilbud om opplæring i samisk håndverk og ulike tradisjoner knyttet til matkultur, fiskeri og kystkulturen for øvrig. Vi har et økt søkelys på relevante utfordringer knyttet til klimaendringer og forvaltning av de marine ressurser. Museenes programmer reflekterer både lokale og regionale, nasjonale og internasjonale merkedager, riter og nasjonaldager som kjennetegner lokalsamfunn langs Finnmarkskysten. Dette omfatter både de samiske og kvenske tradisjoner og markeringer samt flere arrangement og formidlingsopplegg knyttet til en økt internasjonal bosetting. MKGF samler inn og formidler lokalt tradisjonsstoff knyttet til sagn, eventyr og revy- og sangtradisjoner. Det er økt fokus på lokale sjømattradisjoner, samisk og kvensk matkultur og regionens mangfoldige internasjonale kjøkken. I tillegg formidles naturinformasjon og marine tema på flere av våre museer.

Vedtekter.

Selskapsavtalen ble revidert i 2021. Avtalen avklarer forholdet mellom eierskap og forvaltningsansvar. Bygninger og eiendommer forvaltes av den enkelte kommune/stiftelse på ordinært vis, mens samlinger i museets magasiner og utstillinger må forvaltes av museets styre og ledelse på vegne av eierne. Bygninger som er fredet etter kulturminneloven inngår i museets samlinger

Ytre miljø.

Selskapet har ikke drift som medfører forurensning av det ytre miljø. MKGF er ikke sertifisert som et Miljøfyrtårn, da vi ikke er ansvarlig eier og forvalter av bygningsmassen vi er tildelt til museumsformål.

Valgte styringsorganer i 2025.

Representantskapet.

Representantskapet er selskapets høyeste organ, og er sammensatt av tre representanter fra Hammerfest kommune, to fra Nordkapp kommune og en fra hver av de øvrige eierkommunene. Nedenfor vises oversikt over valgte representanter.

Hammerfest kommune:

- **Representant: Arne Reidar Myrseth**
- Vara 1: Jill Sevaldsen
- Vara 2: Ulf Terje Eliassen

- **Representant: Gerd Johanne Isaksen**
- Vara 1: Kjetil Kvamme
- Vara 2: Randi Bratland
- **Representant: Gro Myhre**
- Vara 1: Maiken Garder
- Vara 2: Tor Kristian Thorbjørnsen

Nordkapp kommune:

- **Representant: Jan Morten Hansen**
- Vara 1: Stine Mari Strifeldt
- Vara 2: Hege Beate Tauselv
- **Representant/nestleder: Sirin Høyen**
- Vara 1: Ruben Alseth
- Vara 2: Tarald Nikolaisen

Måsøy kommune:

- **Representant: Stina Strande**
- Vara 1: Ingrid Majala
- Vara 2: Åge Flaten

Berlevåg kommune:

- **Representant: Rolf Laupstad**
- Vara 1: Merete Ann Jensen
- Vara 2: Kenneth Hammari

Gamvik kommune:

- **Representant: Jan-Olaf Kjølstad Pettersen**
- Vara 1: Magnus Vassvik
- Vara 2: Susanne Bekkevoll Grinde

Lebesby kommune:

- **Representant: Hanne Arnrup-Øien**
- Vara 1: Kristin Johnsen
- Vara 2: Bjørn Pederssen

Representantskapet har avholdt to møte i 2025 og behandlet 11 saker.

Styret.

Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS sitt styre består av 6 medlemmer med varamedlemmer:

- **Styreleder Stig Ove Hjelmevoll, Hammerfest**
- Varamedlem Willy Lasse Andreassen, Berlevåg

- **Nestleder Jan Erik Raanes, Gamvik**
- Varamedlem Ulf Terje Nyheim Eliassen, Hammerfest

- **Styremedlem Ole Håvard Olsen, Nordkapp**
- Varamedlem Kai Brox, Gamvik

- **Styremedlem Anne Therese Seppola, Måsøy**
- Varamedlem Unni Esp, Lebesby

- **Styremedlem Gry Paulgaard, (ekstern)**
- Varamedlem Beate Bursta, (ekstern)

- **Styremedlem Liv Jorunn Nygård, (ansatt)**
- Varamedlem Nina Planting Mølmann, (ansatt)

Styret har avholdt tre møter og behandlet 22 saker i 2025.

Økonomi 2025.

Vi har i søknader om økt driftstilskudd, gjentatte ganger, også for 2025 og 2026 pekt på en mangeårig, utilsiktet forskjell i størrelsen på det ordinære, statlige driftstilskuddet mellom MKGF og Varanger museum. Vi mener det er flere gode grunner til å gjennomgå grunnlaget for fastsetting av KDs driftstilskudd til våre museer. Forskjellen på det statlige driftstilskuddet er i henhold til Statsbudsjettet for 2025 på nærmere 10 millioner kroner mellom MKGF og Varanger museum.

Dette innebærer at MKGFs eierkommuner må bære en større andel av budsjettansvaret, noe som er krevende fordi alle våre eiere har store økonomiske utfordringer. Vi legger til grunn at Varanger museums rammevilkår er på et nivå som er museumsfaglig riktig og at den utilsiktede forskjellen mellom våre to viktige lokale, regionale og nasjonale museer i Finnmark, både er museums- og regionalpolitisk uheldig. Departementet har så langt ikke gitt tilsvar på våre brev fra 2023 og 2024.

Årsregnskapet viser et netto driftsresultat på kr 2.941,98. I 2025 var det avsatt til disposisjon 2.395.045,- fra selskapets tidligere avsetninger til markering av 80 år siden frigjøringen i 1945, Gjesvær 1026-2026 - del av Nasjonaljubileet 2030 og etablering av Nasjonalt kunnskapssenter for beredskap og gjenreisning av samfunn. Dette beløpet er ikke inne i driftsresultatet i regnskapet, men ført under «Interne finansieringstransaksjoner». I tillegg er det bokført en avsetning på 1.576.762,- til disposisjonsfond og 2.981.681,- til bundne fond i 2025.

Disposisjonsfondet er redusert med kr. 818.284,- til kr. 4.495.247,-
Bundne fond er økt med kr 746.993,- til kr 3.026.400,-

Etter anbefaling fra revisjonen føres pensjonsforpliktelsene i balansen. Dette fører til at selskapet har høye forpliktelser knyttet til pensjon. Som interkommunalt selskap står eierkommunene direkte ansvarlig for selskapets forpliktelser, og det vil bare være aktuelt å innfri disse ved eventuell avvikling av selskapet.

Museet er et driftsselskap og har ikke annen langsiktig gjeld.

Selskapet har positiv egenkapital i 2025. Egenkapitalen har utviklet seg positivt fra -1.9 mill. kr i 2019, kr. 824 tusen i 2024 og kr. 692 tusen i 2025.

Styret vurderer selskapets økonomi som positiv. Det er grunnlag for videre drift.

Våre samlinger.

MKGFs samlinger utgjør kjernen i museets virksomhet og er et sentralt grunnlag for forskning, forvaltning og formidling av kystkultur i Finnmark. Samlingene omfatter et bredt spekter av

gjenstander, fotografier, bygninger og teknisk-industrielle anlegg, og representerer både materielle og immaterielle kulturuttrykk.

Ved utgangen av 2025 bestod samlingene av totalt over 39 000 objekter. Den største delen av samlingen er fotografier, med 29 617 registrerte enheter, etterfulgt av 9 441 kulturhistoriske gjenstander og 223 kunsthistoriske gjenstander. I tillegg forvalter museet 32 kulturhistoriske bygninger og flere teknisk-industrielle anlegg, som samlet utgjør en viktig del av den fysiske kulturarven.

Samlingsutvikling.

Tilveksten i samlingene i 2025 har vært moderat og i tråd med museets prioriterte inntakspolitikk. Det ble aksjonert 41 kunsthistoriske gjenstander, 25 kulturhistoriske gjenstander og 297 fotografier. Den relativt lave tilveksten sammenlignet med tidligere år skyldes både en mer selektiv innsamlingsstrategi og begrenset kapasitet til registrering og etterarbeid.

For fotografisamlingen har redusert tilvekst særlig sammenheng med at ressurser har vært omdisponert til større arkivprosjekter. Samtidig reflekterer økningen i antall kulturhistoriske bygninger en administrativ korrigerende, snarere enn en reell ny tilførsel til samlingen.

Dokumentasjon og digital tilgjengelighet.

Museet arbeider systematisk med registrering, digitalisering og tilgjengeliggjøring av samlingene. En stor andel av samlingene er tilfredsstillende registrert, særlig innen fotografi og gjenstander. Ved utgangen av året var eksempelvis over 29 000 fotografier registrert, hvorav en betydelig andel også er digitalisert.

Tilgjengeliggjøring på nett er et prioritert område, men fortsatt er kun deler av materialet publisert digitalt. Dette skyldes både ressursmessige begrensninger og behov for videre kvalitetssikring av data. For enkelte samlingskategorier, som bygninger og teknisk-industrielle anlegg, er registreringsgraden fortsatt lav og varierer mellom avdelingene.

Bevaring og utfordringer.

Oppbevaringsforholdene for samlingene varierer betydelig. De største avdelingene har gjennomgående tilfredsstillende til svært gode forhold, mens flere mindre avdelinger har utilstrekkelige og til dels kritiske magasinforhold.

I 2025 rapporteres det en samlet forverring i oppbevaringsforholdene for kunst- og kulturhistoriske gjenstander. Dette skyldes blant annet:

- at deler av samlingen fortsatt er nedpakket etter tidligere flytting og mangler permanente magasinløsninger
- påvist muggproblematikk ved Måsøy museum, som krever omfattende tiltak og ressurser
- begrenset konserveringskapasitet, med kun én konservator fordelt på flere avdelinger

Situasjonen innebærer en reell risiko for skade og tap av kulturhistoriske verdier, og understreker behovet for langsiktige investeringer i magasin, kompetanse og samlingsforvaltning.

Immateriell kulturarv.

Museet arbeider aktivt med immateriell kulturarv, særlig knyttet til matkultur, håndverk, sosiale praksiser og tradisjoner i fiskerisamfunn. Arbeidet har et flerkulturelt perspektiv og omfatter norsk, samisk og kvensk kystkultur. I 2025 har museet arbeidet systematisk med to navngitte tradisjoner, som både dokumenteres og videreføres gjennom ulike tiltak

Besøksutvikling 2025.

Totalt besøk i 2025: 50 427. Forventet i 2026: 50 000 besøkende.

Kommentar til utviklingen:

- Økende besøk fra turister.
- Stor variasjon i besøkstall grunnet vær- og sesongavhengighet.
- Økende interesse for formidlingstilbud rettet mot barn og unge.

Museet hadde en økning i antall besøkende i 2025 med 10544 i forhold til 2024.

Tab. besøksutvikling avdelingsvis 2021 – 2025 på neste side.

	2021	2022	2023	2024	2025	Endring
Gjenreisningsmuseet	6 175	9 184	14 554	16 143	17 972	+1 829
Måsøy museum	227	220	104	144	480	+336
Nordkappmuseet	4 999	9 018	11 531	14 207	20 894	+6 687
Foldalbruket	1 911	2 744	604	534	2 083	+1 549
Gamvik museum/ Slettnes fyr	696	5 547	8 299	7 409	8 020	+611
Berlevåg Havnemuseum	698	1 226	1 310	1 345	717	-628
Fuglenesodden	80	2 371	561	101	227	+126
Brødrene Isaksens patentslipp					34	+34
Tirpizhuset					0	0
MKGF totalt	14 786	30 310	36 963	39 883	50 427	+10 544

Sluttkommentar.

2025 har vært preget av høy aktivitet, stor faglig bredde og betydelig belastning på organisasjonen. Museene har levert et omfattende program av utstillinger, arrangementer og kunnskapsformidling, samtidig som det er arbeidet målrettet med å styrke kvaliteten i kunnskapsproduksjonen og utvikle nye nettverk nasjonalt og nordisk.

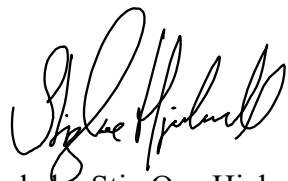
Flere avdelinger har hatt positiv utvikling, med styrket faglig aktivitet og tettere kontakt med lokalsamfunn og samarbeidspartnere. Samtidig viser året tydelig sårbarheten i organisasjonen. Små fagmiljøer, begrenset bemanning og manglende nøkkelkompetanse, særlig konservatorkompetanse, legger klare begrensninger på videre utvikling. Dette har også konsekvenser for arbeidsbelastning og sykefravær.

Arbeidet med større satsinger har fortsatt gjennom året. Seminaret «Fortidens erfaringer – framtidens utfordringer», utviklingen av prosjektet Gjesvær 2026 og arbeidet med M/S Mårøy har bidratt til å styrke museets rolle som relevant samfunnsaktør. Samtidig har arbeidet med et nasjonalt kunnskapscenter for beredskap og gjenreisning blitt videreført, med en tydelig ambisjon om å tilføre nye perspektiver i beredskapsdiskusjonen.

Året har også synliggjort behovet for bedre rammevilkår. Sammenliknet med andre museer er MKGF fortsatt underfinansiert, og manglende gjennomslag i arbeidet opp mot KUD gjør situasjonen krevende. Samlet sett nærmer organisasjonen seg en grense for hva som er bærekraftig over tid.

For 2026 vil det være avgjørende å sikre bedre finansiering, styrke den faglige kapasiteten og videreutvikle samarbeidet på tvers av avdelinger og med eksterne aktører. Dette er nødvendig for å opprettholde aktivitet, kvalitet og museets samfunnsrolle.

Styrets signatur:

Styreleder Stig Ove Hjelmevoll.

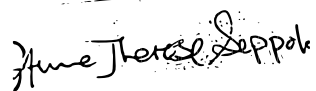
Nestleder Jan Erik Raanes

Styremedlem Gry Paulgaard

Styremedlem Ole Håvard Olsen

Styremedlem Anne Therese Seppola

Styremedlem Liv Jorunn Nygård